

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio X. Utrùm, & quâ ratione cognoscatur hoc mysterium lumine
supernaturali ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

250. Inferes: Ergo qui resistunt mysteriis fidei, resistunt veritati evidenti; & qui negant argumenta facta contra fidem, opponuntur falsitati evidenti. Respondeo primò concedendo totum in iis, quæ sunt evidenti lumine naturali, qualis est hæc veritas: *Deus est*. Respondeo secundò negando illuminationem in aliis mysteriis, quæ solâ fide cognoscuntur; nam ex apposita doctrinâ solum sequitur, resistentes Mysteriis fidei resistere prudentiæ evidenti, quæ, suppositâ fide, dicat veritatem obscuram sic & sic propositam credendam esse certò, & infallibiliter: sicque omnis, qui penetrat motiva nostræ fidei, evidenter tenet, mysteria fidei esse prudenter credibilia, & omnia illis contraria prudenter esse neganda. Unde si fidei mysteriis non acquiescunt, provenit, aut ex pravo eorum affectu, sicut in iis, qui ex malitia peccant: aut quia non perveniunt ad evidentiam credibilitatis.

251. Dices: Sequitur ex hoc, quod mysterium Trinitatis, suppositâ fide, cognoscatur evidenter naturaliter, saltem negativè; sed hoc non videtur dicendum; ergo &c. Respondeo concedendo sequelam; neque enim id est inconveniens; siquidem cognosci prout sic negativè, nihil aliud est, quam non admittere rationem aliquam positivam, quæ suppositâ fide demonstret, hoc mysterium esse impossibile.

SECTIO X.

Utrum, & quâ ratione cognoscatur hoc Mysterium lumine supernaturali?

252. **S**UPPONO primò ut certum, Viatores lumine fidei cognoscere certò, licet obscure Mysterium Trinitatis, quod Comprehensores in Patria per visionem claram intuentur, de quo non est controversia, ut patet ex illo 1. Cor. 13. *Videmus nunc per speculum in enigmate, tunc autem facie ad faciem*. Unde controversia præsens solum est, utrum extra fidem, & Visionem beatâ, possit lumine supernaturali cognosci hoc mysterium certò, & evidenter? Quæ controversia multiplicem habet sensum, ut ex dicendis constabit.

253. Suppono secundò ex alibi dictis in *Logica* tr. 6. d. 4. n. 1. Notitiam quidditativam esse claram, & distinctam notitiam rei, ut in se est secundum omnia prædicata essentialia, quibus constituitur. Unde licet quando inquirimus: *An Deus sit?* Necessariò præsupponatur conceptus: *Quid sit?* Siquidem nemo inquit, quod ignorat, cum tamen talis conceptus sit confusus, non dicitur quidditativus, licet terminetur ad quidditatem: sicut etiam non dicitur quidditativus conceptus, qui non attingit omnia, sed aliqua prædicata essentialia; talis enim conceptus dicitur ad plurimum quidditatis, ut diximus loco proximè citato. Et ratio est, quia querenti, *quid rei sit?* Rectè respondemus definitione essentiali ipsius rei; definitio autem essentialis est conceptus distinctus explicans totam essentiam rei; ergo notitia quidditativa debet esse cognitio distincta omnium essentialium. Non tamen requiritur ad notitiam quidditativam, quod semper habeatur per propriam speciem, ut etiam diximus loco cit. siquidem cognitio, quæ ex proprietatibus infert essentiam rei, nempe ex risibili animal rationale, est quidditativa; & tamen non ha-

betur per propriam speciem.

Suppono tertio ex dictis etiam in *Logica* tract. 6. d. 3. n. 1. notitiam intuitivam esse cognitionem immediatam rei præsentis, ut præsens est. Unde particula *immediata* excludit, non speciem, sed medium quodvis prius cognitum, licet non incognitum; siquidem quoties notitia habetur ex medio prius cognito, jam non est intuitiva; imò etiam non omnis, quæ habetur ex medio incognito, est intuitiva; ut enim talis sit debet medium esse incognitum, non solum ut quod, sed etiam ut quo, ut patet in notitia, quæ determinat potentiam ad aliam secundam; hæc enim secunda est abstractiva, utpote quæ habetur ex medio cognito saltem ut quo. Et ratio est, quia cum cognitio intuitiva sit solius rei existentis, quando talis res cognoscitur, non in se, sed in medio, debet medium esse talis natura, ut supponat existentiam rei cognoscendæ, ut de facto supponit species; sed cognitio de se non supponit existentiam rei; ergo licet sit medium incognitum, non infertur ad notitiam intuitivam. De aliis conditionibus requisitis ad notitiam intuitivam vide loco cit.

255. Suppono quarto notitiam intuitivam non distinguì ab abstractiva ex eo solum, quod hæc non attingat existentiam objecti; siquidem cognitio causæ per effectum est abstractiva; & tamen est cognitio causæ existentis; sed solum distinguì in eo, quod abstractiva deficiat aliqua conditio ex requisitis ad notitiam intuitivam, ut patet ex dictis locis citatis. His positis.

256. Difficultas 1. Utrum mysterium Trinitatis possit cognosci lumine supernaturali immediatè in seipso aut per propriam speciem evidenter quidditativè non intuitivè? Negativè. Ita D. Thom. 1. p. q. 56. a. 3. Durand. q. 3. prolog. Capreol. in 2. d. 3. q. 2. a. 3. ad 2. P. Vasq. 1. p. d. 134. cap. 2. P. Soar. de Angel. lib. 2. cap. 17. & lib. 1. de Trinit. cap. 11. num. 16. P. Tanner. d. 2. q. 6. dub. 2. n. 16. P. Recupit. lib. 2. q. 5. P. Arrub. d. 116. cap. 1. n. 3. & alii. Probatur, quia notitia quidditativa Trinitatis prout sic habita habet omnia requisita, ut sit intuitiva; siquidem attingit objectum immediatè in se sub ratione existentiae exercitæ; cum enim hæc sit de illius essentia, debet necessariò attingi per ejus notitiam quidditativam, quæ est cognitio essentiae; ergo talis notitia quidditativa est etiam intuitiva.

257. Oppositum tenent Scot. in 2. dist. 3. q. 9. & in 4. dist. 49. q. 11. Ocham. Gabr. q. 1. prolog. Major. q. 3. Bas. sol. q. 1. a. 2. P. Mol. 1. p. q. 1. a. 2. d. 4. & q. 56. a. 3. conclus. 1. P. Sal. 1. 2. tr. 2. d. 3. sect. 7. n. 32. & d. 5. sect. 2. n. 30. Egid. Lufit. lib. 4. q. 9. a. 2. § 2. P. Granad. tom. 1. tract. 7. d. 3. num. 3. & alii. Pro quibus Argues 1. Quod non repugnat, non est Deo denegandum; sed nulla apparet repugnantia in eo, quod admittatur notitia Dei quidditativa non intuitiva, quæ non sit ex medio prius cognito; ergo &c. Respondeo negando minorem: talis enim notitia esset, & non esset intuitiva: non esset, ut supponitur: esset, quia foret immediata per se, & directè tendens in objectum existens sub ratione existentiae, quæ sunt conditiones requisitæ ad notitiam intuitivam; esse autem, & non esse intuitiva involvit contradictionem.

258. Dices: Licet talis Notitia sit immediata respectu medii creati, utpotè quæ non eliceretur ex aliquo medio creato prius cognito; non est tamen immediata respectu medii increati prius cogniti, quale est Essentia Divina, ex cujus penetratione cognoscitur existentia divina; ergo talis Notitia, cum sit mediata, non est intuitiva, sed abstrac-

tiva. Respondeo primò negando antecedens quoad secundam partem; falsò enim supponitur in argumento, existentiam divinam non esse de conceptu quidditativo essentiae; alioqui admitteremus in Deo potentialitatem ad existendum, quod jam alibi negavimus: cum igitur existentia sit de conceptu quidditativo essentiae, & hæc immediate attingatur, etiam in illa immediate attingitur ipsa existentia; alioqui essentia non attingeretur quidditative; ac proinde talis Notitia erit intuitiva.

259. Respondeo secundò, dato antecedente, negando consequentiam; neque enim ad formalem rationem notitiæ intuitivæ requiritur, quod terminetur immediate ad existentiam, ut patet in visione corporea; sed satis est, quod immediate terminetur ad objectum existens, sive sub esse existentiae, quia ratione non potest non terminari ad Deum Notitia quidditativa ipsius Dei, ut diximus. Respondeo tertio, quæstionem solum procedere de cognitione Trinitatis in se ipsa, non autem in alio, qualis foret, quæ haberetur in essentia prout distingueretur ab existentia.

260. Argues 2. Objectum cognitionis intuitivæ non solum debet esse terminativum illius se ipso, sed etiam motivum, sive concurrens ad illam; atqui Deus, quando videretur extra Visionem Beatam quidditative, licet se ipso terminaret talem cognitionem, non tamen moveret, sive concurreret effectivè ad illam; ergo talis Notitia non foret intuitiva, sed foret quidditativa; ergo possibilis est Notitia quidditativa non intuitiva Trinitatis. Respondeo negando majorem: satis enim est, quod objectum se ipso terminet Notitiam, ut hæc dicatur intuitiva, dummodò habeat, ut in præsentia haberet alias condiciones requisitas, nempe existentiam objecti, & immediationem cognitionis, licet aliunde objectum, neque mediata, neque immediate influat, seu moveat se ipso. Patet in cognitione Angelica, quæ est intuitiva respectu rerum, quas cognoscit; cum tamen ipsa non influant in sui cognitionem per species à se ipsis emissas, ut potè quas Angeli habent à Deo infusas.

261. Argues 3. Existentia rei bene potest cognosci abstractivè; siquidem ut bene probat *P. Gil. 2. p.* non dum excusâ *tract. 2. cap. 2.* quidquid attingitur ut objectum quod per notitiam intuitivam, attingi potest per abstractivam; ergo licet existentia sit de quidditate Dei, bene poterit Deus cognosci quidditative non intuitivè, sed abstractivè. Respondeo existentiam rei in actu signato posse quidem cognosci abstractivè; imò idem dicimus de existentia in actu exercito, per medium tamen prius cognitum: cum verò quæstio procedat de cognitione immediata, & quidditativa Dei, quæ necessariò debet attingere illius existentiam exercitam, ut potè quæ prout sic est de illius quidditate, implicat, quod talis cognitio sit quidditativa, & non intuitiva, quidquid in creatis contingat.

262. Argues 4. Ab actu ad potentiam bene valet argumentum; sed Angelus de facto per speciem sibi infusam cognoscit Deum quidditative abstractivè; ergo possibilis est Notitia Dei quidditativa non intuitiva. Probatur Minor, quia cognitio abstractiva non includit intuitivam, saltem quando illius principium, sive species à Deo infunditur, ut fit in Angelis: Deinde talis modus cognoscendi Deum non excedit vires naturæ; sola enim Visio intuitiva Dei illas excedit; ergo concedendum est Angelis principium ad talem cognitionem; aliquid enim majus dandum est An-

gelis, quàm hominibus.

Respondeo negando minorem: Primò, quia probabilis est sententia asserens neque de possibili admittendam esse speciem impressam Dei, ut patet ex supra dictis, *tract. 1. d. 2. an. 82.* licet contrarium dixerimus in *Log. tract. 3. d. 3. a. num. 60.* Secundò, quia admissa tali specie, necessariò debet esse intuitiva; siquidem repræsentaret objectum existens, & præsens, cum utrumque sit de quidditate Dei; ac proinde talis species, & modus cognoscendi per illam excederet perfectionem Angelorum; quibus majus aliquid, quàm hominibus concedendum est, sed non ita aliquid, quod illorum naturam excedat. Neque sustineri potest, (ut supra jam diximus) quod docet *Scot. in 4. dist. 49. q. 11.* illam scilicet speciem fore supernaturalem, quatenus Deus illam liberè donaret; modum autem cognoscendi fore naturalem; nam si lumen Angelicum est proportionatum, etiam talis erit species, cum sit ejus complementum, consequenterque naturalis, ut dicimus de omnibus aliis speciebus Angelo infusis.

Instabis: D. August. *lib. 4. de Gen. ad litter. cap. 21.* tribuit omnibus Angelis ante lapsum cognitionem matutinam rerum creaturarum in Verbo; sed hujusmodi cognitio non potuit esse ablique cognitione Dei abstractiva, habita tamen per propriam speciem; neque enim fuerunt consecuti cognitionem Dei intuitivam ante lapsum; ergo &c. Respondeo primò cum *P. Martinon. d. 39. num. 16.* interpretationem illam, in qua D. Aug. explicat singulos ex primis illis sex diebus per duplicem cognitionem Angelicam, matutinam scilicet, & Vespertinam, non esse literalem, nec communiter admitti, ut testatur *P. Spar. lib. 1. de oper. sex dieb. cap. 11. n. 33.*

Respondeo secundò, etiam admissa eà explicatione, nunquam concedendam esse Angelis ante lapsum cognitionem matutinam, ut potè quæ recurrit cum Beata, & dicitur Visio creaturarum in verbo, fuitque posterior visionem vespertinam, id est, cognitionem creaturarum in proprio genere. Neque Sanctus Doctor unquam dixit, cognitionem vespertinam relatam ad Deum fieri matutinam, sive lucescere, & manè fieri, sed per relationem talis cognitionis ad Deum, veluti per meritum, lucescere, id est, oriri manè in mente Angeli, id est, Angelum cognoscere in Verbo, & sic dicem consummari.

Urgebis: Non solum Angeli boni, sed omnes in primo instanti retulerunt in Deum suam cognitionem vespertinam; ergo omnibus luxit manè; consequenterque notitia matutina, sive hæc sit eadem cum vespertina, sive diversa. Respondeo negando consequentiam; nam illa prima relatio fuit veluti naturalis, magisque à creatore, quàm à creatura: at verò relatio facta in secundo instanti, cum fuerit plenè deliberata, & illa boni Angeli suum meritum consummaverint, fuit veluti dispositio ad cognitionem matutinam, quæ ideo solis bonis Angelis concedenda est.

Difficultas 2. Utrum Visio Beata possit esse principium incognitum determinans intellectum ad cognitionem quidditativam non intuitivam Trinitatis in proprio genere? Negative. Probatur primò, quia qualibet cognitio quidditativa Trinitatis habita per medium incognitum attingeret immediate Trinitatem sub ratione existentiae, cum hæc sit de essentia Dei; alioqui non esset quidditativa Trinitatis; sed hoc solum requiritur, & sufficit ad Notitiam intuitivam, ut hæcenus diximus.

diximus; ergo talis erit illa habita per Visionem Beatam, tanquam per medium incognitum.

168. Probatur secundò, quia talis cognitio, quam dicunt in proprio genere, non esset naturalis; implicat enim cognitio naturalis immediatè attingens Deum quidditativè; ergo esset supernaturalis; sed non esset supernaturalis scientiæ per se infusæ; cum terminaretur immediatè ad Deum; non fidei divinæ; cum hæc sit obscura, illa autem esset clara; & deinde fides divina, saltem de potentia ordinaria non compatitur cum Visione Beata; non apparet alia, cujus rationem habeat; ergo esset quidditativa intuitiva.

169. Oppositum tenent Scot. P. Mol. & alii supra cit. num. 257. quatenus simpliciter admittunt Notitiam Dei quidditativam, & abstractivam. Pro quibus: Obijciunt. Visio Beata est immediatum principium elicitive cognitionis eorum, quæ in ipsa representantur, idque in proprio genere; sed quando quis media Visione Beata eliceret in proprio genere cognitionem Trinitatis, talis cognitio foret ex medio incognito secundum se, & foret quidditativa, utpotè representans quiddam representatur in Visione Beata; hæc autem representat quidditatem Dei; & deinde foret abstractiva, utpotè quæ non foret beatifica; ergo foret quidditativa abstractiva, sive non intuitiva.

270. Respondeo Visionem Beatam dupliciter posse esse principium ad eliciendam cognitionem in proprio genere de Trinitate; aut ut medium prius cognitum; & sic, ut infra dicemus, potest intervenire ad cognitionem quidditativam non intuitivam; aut ut medium incognitum, ut ordinariò accedit in specie naturali respectu apprehensionis, & in apprehensione respectu iudicii; & sic dicimus non posse concurrere immediatè ad cognitionem quidditativam Trinitatis, & non intuitivam ob rationes factas. Neque obstat quod cognitio illa non sit beatifica, ut supponit argumentum, ut dicamus non fore intuitivam; foret enim, & non foret beatifica; foret, quia Deum immediatè in se ipso attingeret quidditativè, sicque intuitivè, ut patet ex dictis, quod sufficit ut esset Visio Beata; non foret, quia ut supponitur, esset cognitio in proprio genere; cum autem hoc implicet, idèò dicimus implicare talem cognitionem.

271. Obijciunt. 2. Ut illa cognitio habita immediatè ex Visione Beata, ut ex medio incognito, esset intuitiva, deberet attingere immediatè existentiam Dei exercitè; sed non ita attingit; ad hoc enim debebat Deus in illam influere effectivè, cum tamen non ita influat; ergo &c. Respondeo negando minorem, ut patet ex dictis; ad cujus probationem dicimus non postulari, neque requiri talem influxum, sed sufficere, quod Deus illam terminet immediatè, ut existens; sicut diximus de cognitione Angelica n. 260.

272. Obijciunt. 3. Angeli superiores illuminant inferiores circa ea, quæ in Verbo cognoscunt, ut ait P. Scot. lib. 6. de Angel. cap. 14. num. 5. sed non id præstant per ipsam Visionem Beatam; alioqui omnia, quæ vident in Deo, aliis manifestarent; ergo per cognitiones in proprio genere elicitas immediatè ex beatifica, quæ fiat abstractiva, & non intuitiva. Respondeo dato, quod Angeli superiores illuminent prout sic inferiores, quod non negamus, solum sequi, posse Beatos ex Visione Beata elicere alias cognitiones aliarum rerum quidditativas non intuitivas; non autem quidditativam Dei immediatè cogniti, & non intuitivam; siqui-

dem talis Notitia implicat; ut diximus, utpotè quæ semper attingeret existentiam Dei, cum sit ei essentialis, & non ita sit essentialis aliis rebus earum existentia, sicque possunt attingi per cognitionem in proprio genere quidditativam non intuitivam ex Visione Beata, ut ex medio incognito sine ulla implicantia.

Difficultas 2. Utrum Mysterium Trinitatis possit cognosci quidditativè non intuitivè per speciem memorativam relictam ex Visione Beata? Negativè. Probatur, quia talis species, aut non admittitur; aut si admitteretur, foret intuitiva; ergo &c. Probatur antecedens quoad primam partem, quia species datur ad supplendum defectum actus, à quo producit, & quem simul cum objecto representat; sed Visio Beata, cum sit naturæ suæ incorruptibilis, & perpetua, non potest deficere; ergo nunquam potest relinquere speciem sui memorativam; consequenterque hæc est impossibilis. Probatur quoad secundam partem, quia admissa tali specie, esset propria respectu Dei cogniti Visione Beata, quam simul cum ipso Deo representaret sub esse existentie, ut ipsum representabat Visio Beata, cujus esset species; ergo foret intuitiva Dei.

Oppones. 1. D. Paulus (ut est probabilis opinio) vidit Essentiam Divinam, & postea recordabatur eorum, quæ viderat, quod tamen non poterat stare absque specie memorativa relictà à tali Visione; sed hæc non erat intuitiva, ut patet; ergo abstractiva. Respondeo admissa eà sententia, (quam multi negant) non produci speciem quidditativam Dei à Visione Beata; quia impossibilis est species, quæ non sit in ordine ad potentiam illà utentem; sed intellectus D. Pauli absque lumine gloriæ non posset uti tali specie ad cognitionem Dei quidditativam eliciendam; ergo implicat omnino conservari in eo speciem quidditativam productam à tali Visione.

Instabis: D. Paulus recordabatur eorum, quæ contigerant; sed non poterat ita recordari sine specie ab aliquo producta; ergo producta ab ipsa Visione Beata. Respondeo D. Paulum ita recordari, sed confusè, & cognitione dependente à phantasia; ut accedit in illis, qui è morte surrexerunt; narrat enim, quæ in statu separationis viderant, per species tamen rerum materialium, dicentes se vidisse Juvenes pulcherrimos, ut Angelos exprimant.

Oppones. 2. De objectis materialibus intuitivè visis datur recordatio, quæ cadit immediatè supra visionem, & objectum visum, sitque intuitiva; ergo etiam dabitur recordatio de Deo intuitivè viso per Visionem Beatam; quæ cadat immediatè supra Deum, & ipsam visionem, quæ etiam sit intuitiva. Respondeo negando consequentiam; diversa ratio est, quia cum visio materialis sit defectibilis, & potentia se ipsa sit capax talis speciei, possibile est talis species, quæ immediatè cadat, & supra visionem objecti, & supra ipsum objectum, sitque illius intuitiva: at verò cum intellectus creatus absque lumine gloriæ non sit capax speciei representantis Deum, & Visio Beata non sit defectibilis, neque hæc potest producere speciem, licet intuitivam Dei, sui memorativam, neque si illam produceret, immediatè caderet supra illam, & objectum, sed supra solam visionem, mediatè verò, & confusè supra Deum, qui est terminus talis actus; essetque, & non esset intuitiva Dei, quod implicat.

Difficultas 4. Utrum ex Visione Beata prius cog-

cognita possit haberi notitia evidens quidditativa non intuitiva mysterii Trinitatis? Affirmative. Probatur quia qualibet Visio beata de facto representat quidditativè hoc mysterium; ergo si perfectè per scientiam per se infusam cognoscatur, ducet in cognitionem quidditativam hujus mysterii; sed non intuitivam, ut potè ex medio prius cognito; ergo abstractivam. Dixi *Visio Beata de facto*, nam de possibili, an scilicet possibilis sit visio, quæ sit Beata, attingens Essentiam sine Personis? Diximus jam aliquid in *Logica* tr. 6. d. 3. à n. 181. Et latius diximus suo loco supra tract. 1. d. 6. à n. 30.

278. Obijcies 1. Ad cognitionem quidditativam objecti requiritur, quod habeatur per medium magis, aut saltem æquè nobile, ac ipsum objectum; sed non ita est Visio beata respectu Dei; ergo &c. Respondeo negando majorem: sufficit enim, quod ejus quidditatem clarè, & distinctè representet, ut se habet visio beata respectu Trinitatis, cujus est perfecta imago intentionalis, licet sit ignobilior.

279. Obijcies 2. Imago non potest esse medium ad cognitionem quidditativam illius, cujus est imago; alioqui imago Cæsaris posset esse medium ad illius cognitionem quidditativam; sed Visio beata est imago; ergo non potest esse medium ad cognitionem quidditativam. Respondeo majorem esse veram de imagine imperfecta & obscurâ, qualis est imago Cæsaris, quæ illius quidditatem non repræsentat: aliter verò de imagine perfecta, & clarissimâ, qualis est Visio beata, quæ clarissimè quidditatem Dei repræsentat.

280. Obijcies 3. Hujusmodi notitia, cum esset quidditativa Mysterii, attingeret illius existentiam, ut potè de illius essentia, quam debet attingere notitia quidditativa, ut talis sit; sed notitia attingens rem sub existentia est intuitiva, & non abstractiva; ergo &c. Respondeo ad minorem, esse intuitivam, si sit immediatè in se, & non ex medio prius cognito, ut esset hæc de qua est questio.

281. Obijcies 4. Hujusmodi notitia, ut supponitur, esset evidens; sed claritas hujus mysterii habita per notitiam abstractivam non potest esse tanta, ut extinguat difficultatem de illius impossibilitate; ergo talis notitia, aut non est evidens, si abstractiva; aut est intuitiva, si evidens. Respondeo negando minorem: nam lumen scientiæ per se infusa est adèd clarum, & perfectum, ut possit inclinare ad cognitionem claram Trinitatis repræsentatæ in Visione beata, & extinguerè omnem formidinem de tali mysterio.

SECTIO XI.

*Utrum per medium supernaturale
evidenter cognitum haberi
possit notitia evidens
Mysterii Trinitatis?*

282. Um plura sint media supernaturalia, quæ possunt in questionem venire, pluribus resolutionibus præsens difficultas resolvenda est; ita tamen ut prius dicamus de medio Increato, qualis est Essentia Divina: postea verò de mediis creatis, quales sunt Revelatio Divina; Actus supernaturales, tam intellectus, quam voluntatis ad Trinitatem terminati; Habitus etiam supernaturales, qui Deum habent pro objecto; Unio hypostatica; Effectus, si qui effectivè à Trinitate producuntur; & Visio

beata, de quibus omnibus per sequentes Conclusiones: Sit igitur:

Conclusio 1. Ex Essentiâ Divinâ evidenter, & quidditativè cognitâ potest intellectus duci in cognitionem evidentem Trinitatis quoad *an est*; non tamen sequitur necessariò. Probatur 1. pars, quia omnis proprietas, & passio subiecti habet necessariam connexionem cum illius quidditate, live essentia; sed quæ habent necessariam connexionem in suo esse, possunt illam habere in suo cognosci; ergo cum fecunditas, & communicabilitas Essentiæ divinæ, in qua consistit mysterium Trinitatis, sit veluti passio illius, cognitâ evidenter, & quidditativè Essentiâ, benè potest ex illa cognosci ipsa fecunditas; consequenterque Mysterium Trinitatis.

Probatur 2. pars, quia licet Essentia divina sit formaliter indivisibilis, est tamen virtute divisibilis; ergo benè potest cognosci quidditativè, quin tamen cognoscantur infinitæ illius virtualitates, alioqui idem foret cognosci quidditativè, ac comprehendivè; ergo cum secundum unam virtualitatem sit radix fecunditatis, secundum aliam Omnipotentia, aliarumque perfectionum absolutarum, ex cognitione quidditativa Essentiæ non sequitur necessariò cognitio fecunditatis, neque Trinitatis.

Conclusio 2. Ex revelatione divinâ evidenter cognitâ, (quæ dicitur evidenter in attestante, daturque quando per propriam speciem cognoscitur evidenter testimonium Dei, potest evidenter cognosci mysterium Trinitatis quoad *an est*. Desumitur ex *P. Soar. d. 3. de Fide sect. 8. n. 15. ubi docet ex evidentiâ testimonii divini necessariò sequi evidentiam rei testificatæ*; citatque pro hac sententia *Alens. 3. p. q. 67. memb. 68. a. 2. Scot. in 3. dist. 24. Gabr. ibi conclus. 7. Cajet. 2. 2. q. 5. a. 1. P. Viss. 1. p. d. 135. cap. 3. P. Valent. tom. 3. d. 1. punct. 4. §. Posit ne Fides. Ferrar. 3. contr. gent. cap. 40. figa in Trid. lib. 8. cap. 30. Zúmel. 1. p. q. 12. a. 2. d. 2. & q. 62. a. 3. desumitur etiam ex eodem *P. Soar. tom. 1. in 3. p. d. 27. sect. 5. Tertius ergo modus*, ubi tenet Animam Christi Domini cognoscendo scientiâ per se infusâ clarè, & distinctè revelationem hujus mysterii, cognoscere illud evidenter: tenet etiam hic *P. Arriaga d. 43. sect. 6. n. 21. & alii*.*

Probatur, quia veritas divina est adèd evidens, ut non possit cognosci testimonium Dei evidenter, quin etiam evidenter cognoscatur divina veritas, ut docet *P. Soar. cit. de fide n. 24. ergo si quis evidenter cognoscat, Deum dixisse, se esse Trinum, & illius testimonium esse verum, evidenter cognoscat, Deum esse Trinum; siquidem ex præmissis evidenter cognitis benè sequitur conclusio evidenter cognita; maximè cum testimonium divinum habeat infallibilem connexionem cum veritate objecti testificati fundatam in veritate ipsius testimonii*.

Obijcies 1. Talis cognitio est Fidei: tum quia habet motivum proprium fidei, nempe testimonium Dei dicentis: tum etiam, quia procedit ab eodem habitu, seu lumine Fidei; neque enim apparet aliud principium, à quo procedat; sed Fidei repugnat evidentiâ; ergo &c. Respondeo negando majorem, & ejus primam probationem; motivum enim Fidei est quidem testimonium Dei dicentis, inevidenter tamen propositum, non autem evidenter cognitum, ut supponimus in præfati. Ad secundam probationem dicimus, illum assensum procedere, aut à lumine prophetico, aut ab habitu scientiæ per se infusæ, quæ sunt diversæ rationes ab habitu